

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Narkotikasituationen i Danmark - delrapport 5

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Delrapport 5

Denne delrapport er sidste del af en serie af udgivelser fra Sundhedsstyrelsen, der tilsammen beskriver Narkotikasituationen i Danmark. Delrapporterne udgives løbende efterhånden som data og undersøgelsesresultater bliver tilgængelige.

Foreliggende delrapport omhandler sigtelser og overtrædelser af narkotikalovgivningen og færdselsloven, samt omfanget af beslag af illegale stoffer. Hertil giver delrapporten en oversigt over de illegale stoffer på markedet mht. koncentration og indholdsstoffer, herunder de nye misbrugsstoffer på markedet.

Udover undersøgelsesresultaterne, er medtaget:

- Referenceliste
- Tabeloversigt
- Supplerende tabeller

Sundhedsstyrelsen, 14. juni 2022

Narkotikakriminalitet, narkotikabeslag og stofmarkedet

Denne delrapport af den samlede beskrivelse af Narkotikasituationen i Danmark indeholder opgørelser fra Rigspolitiets registreringer over antal sigtelser for overtrædelse af narkotikalovgivningen og færdselsloven, samt antal og mængde beslag af de forskellige illegale stoffer. Hertil vises resultatet af overvågningen af de illegale stoffer på markedet mht. koncentration og indholdsstoffer, herunder nye psykoaktive stoffer på stofmarkedet.

Hovedresultater og generelle tendenser

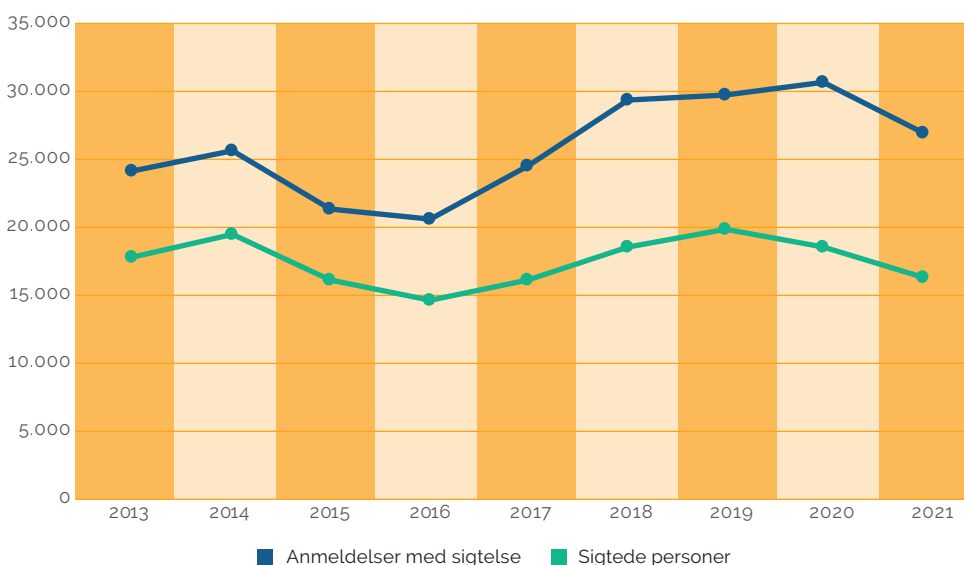
- Der var i 2021 26.891 anmeldelser med én eller flere sigtelser og 16.399 personer sigtede for overtrædelser af narkotikalovgivningen.
- En del af året 2021 var fortsat påvirket af COVID-19 pandemien med forskellige medfølgende restriktioner, men som det var tilfældet i 2020, har pandemien tilsyneladende heller ikke i 2021 haft nogen markant indvirkning på det illegale narkotikamarked i Danmark.
- Statistikken viser et fald i mængden af beslaglagt amfetamin, hash og ecstasy i 2021, mens der har været mindre stigninger på kokain og LSD.
- Der er ingen indholdsdeklaration på stofferne på markedet, og retskemiske analyser af tabletter, pulver og væsker mv. på markedet viser høje og lave koncentrationer og forskellige stofblandinger. Herudover ses nye psykoaktive stoffer, der løbende bliver omfattet af bekendtgørelsen om euforiserende stoffer.
- På europæisk plan blev i alt 52 nye psykoaktive stoffer med misbrugspotentiale indberettet fra EU's medlemslande igennem 2021, hvilket er lidt flere sammenlignet med i 2020 (46), men på samme niveau som i 2019 (53). I alt er dog 884 nye psykoaktive stoffer under overvågning i medlemslandene. Til sammenligning var der 350 nye stoffer under overvågning i Europa i 2013.
- Sundhedsstyrelsen vurderer og indstiller løbende nye stoffer til optagelse på bekendtgørelsen over euforiserende stoffer. Fra januar 2021 til juni 2022, er en lang række nye misbrugspotentielle stoffer derfor blevet forbudte eller under risikovurdering i Danmark – enten via indstillinger fra Sundhedsstyrelsen, EU-beslutninger eller via gruppevis forbud. Det er tale om nye stoffer af flere forskellige stoftyper, herunder især syntetiske cannabinoider og syntetiske opioider.
- Kendte stoffer som amfetamin, kokain og heroin svinger i styrke. Herudover er de ofte tilsat forskellige "fyldstoffer", der ydermere kan påvirke sundhedstilstanden hos de personer der indtager stofferne.
- Renheden af det aktive stof MDMA i pulver og på krystalliseret form er generelt på et højt niveau. Desuden har der været tabletter indeholdende en ekstraordinær høj mængde af MDMA. En høj renhed eller stor mængde af MDMA kan medføre at risikoen for forgiftninger stiger. Dette skal også ses i sammenhæng med den store variation i renheden, og dermed uforudsigeligheden ved indtag.
- Den gennemsnitlige renhed af de analyserede kokainprøver i 2021 er steget til 67 pct. Renheden af kokain har de seneste fem år ligget på et historisk højt niveau, og med en gennemsnitlig renhed på mellem 55 og 61 pct. Der observeres en høj andel af helt rene, ufortyndede kokainprøver på brugerniveau. Variationsbredden er ligeledes stor (14-90 pct.), hvilket øger risikoen for forgiftninger.
- Koncentrationen af THC i hash er steget de senere år. En gennemgang af hash i årene fra 2014 viser, at THC-indholdet ligger højt og stabilt og med et gennemsnitsindhold i 2021 på 30 pct., hvilket er betydeligt højere end tidligere. Som med andre stoftyper, ses store variationer i renheden af hash med et spænd i THC-koncentrationen i 2021 fra 1-52 pct.

1 Sigtelser for overtrædelser af narkotikalovgivningen

I 2021 registrerede politiet i alt 26.891 anmeldelser med én eller flere sigtelser for overtrædelse af narkotikalovgivningen. Samme år blev 16.399 personer sigtet for overtrædelse af narkotikalovgivningen. Nogle personer blev sigtet for flere forhold af overtrædelse af narkotikalovgivningen.

Udviklingen i antal anmeldelser med én eller flere sigtelser for overtrædelser af narkotikalovgivningen og antal personer, der er blevet sigtet for overtrædelse af narkotikalovgivningen i perioden fra 2013-2021, fremgår af figuren nedenfor.

FIGUR 1.1. ANMELDELSER MED SIGTELSE OG ANTAL SIGTEDE PERSONER

Kilde: Rigspolitiets narkotikastatistik, udtræk maj 2022 (upubliceret)

Det er tale om et mindre databrud i 2016, hvorfor der må tages forbehold for sammenligning med tidligere år. Fra 2016 er der tale om en ensretning i udtræk der tilsendes internationale myndigheder (EMCDDA og EUROSTAT), når data om særlige gerningskoder udtrækkes

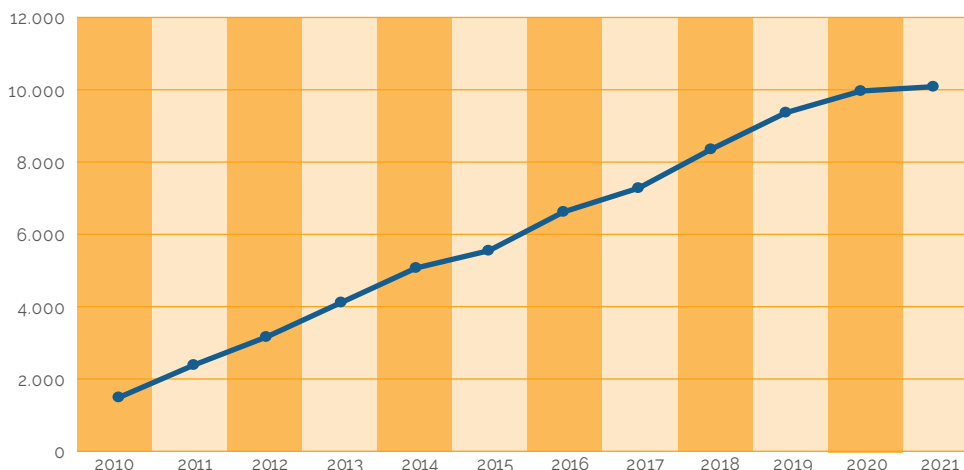
2 Kørsel under påvirkning af euforiserende stoffer

Den 1. juli 2007 blev der ved en ændring af færdselsloven indført en nultolerance for kørsel med visse bevidsthedspåvirkende stoffer i blodet, som føreren ikke har indtaget i henhold til en lovlig recept, eller som føreren har indtaget i henhold til, men ikke i overensstemmelse med, en lovlig recept. Efter de nye regler i færdselslovens §54, stk. 1, skal anklagemyndigheden alene bevise, at førerens blod – under eller efter kørslen – indeholdt bevidsthedspåvirkende stoffer, som efter regler fastsat af justitsministeren er klassificeret som farlige for færdselssikkerheden. For at øge politiets muligheder for at opdage kørsel under påvirkning af stoffer, blev der med lovændringen endvidere indført en mulighed for, at politiet selv kan gennemføre øjenundersøgelser samt sved- og spytpøver.

Lovændringen har medført en væsentlig stigning i antal sigtelser for overtrædelse af færdselslovens §54, stk. 1. Således er antal sigtelser med alene euforiserende stoffer steget fra 282 i 2007 til 10.087 sigtelser i 2021. Udviklingen gennem årene er illustreret i figur 1.2.1. nedenunder.

Overtrædelser af færdselslovens §54, stk. 1, straffes som udgangspunkt med bøde. Straffen kan imidlertid i nærmere bestemte tilfælde stige til fængsel i indtil 1 år og 6 måneder.

FIGUR 2.1. ANTAL SIGTELSE FOR OVERTRÆDELSE AF FÆRDELSLOVENS § 54, STK. 1

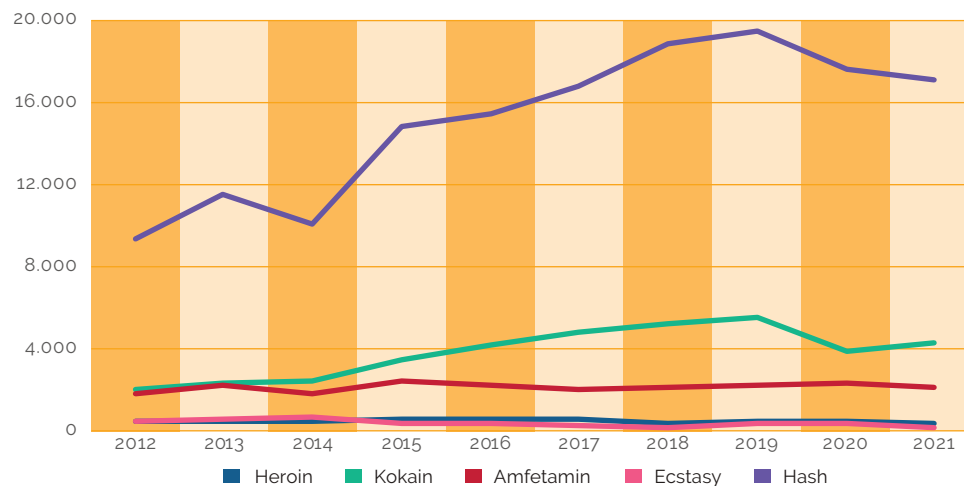

Kilde: Rigspolitiets narkotikastatistik, 2022 (upubliceret)

3 Beslaglæggelser af illegale stoffer

Politi og toldmyndighederne opgør løbende mængden samt antal beslaglæggelser af illegale stoffer, som foretages ved grænserne, lufthavne og havne i forbindelse med større efterforskningssager samt på gadeplan. Beslaglæggelser af narkotika indberettes løbende og opdateres i politiets systemer, hvorefter National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) udarbejder og publicerer en årlig statistik.

FIGUR 3.1. NARKOTIKABESLAGLÆGGELSER I PÅGÆLDENDE ÅR

Kilde: Rigspolitiets narkotikastatistik, 2022 (upubliceret)

En del af året 2021 var fortsat påvirket af COVID-19 pandemien med forskellige medfølgende restriktioner, men som det var tilfældet i 2020, så har pandemien tilsyneladende heller ikke i 2021 haft nogen markant indvirkning på det illegale narkotikamarked i Danmark.

Statistikken viser et fald i mængden af beslaglagt amfetamin, hash og ecstasy i 2021, mens der har været mindre stigninger i mængden af beslaglagt kokain og LSD. Tilsvarende har der været en markant stigning i mængden af heroin i sammenligning med året før, men i forhold til tidligere år er stigningen ikke signifikant (se udviklingen over mængden af beslaglæggelser i tabel 1.3.1 i annekset). Det er umiddelbart ikke muligt at give en entydig forklaring på de faldende eller stigende mængder af

narkotika, men ofte er det sammenhængende med, om der i løbet af året er foretaget enkeltbeslag med større mængder narkotika.

Det er vigtigt at understrege, at selv stigninger eller fald i både mængden af narkotika og antallet af beslaglæggelser ikke nødvendigvis er indikationer på et stigende eller faldende misbrug eller en ændring af det generelle billede af narkotikasituationen i Danmark.

4 Indholdsstoffer og stofkoncentration

I Danmark undersøges beslaglagte stoffer med henblik på at følge udviklingen af renheden og koncentrationen i stofferne samt følge fremkomsten af nye misbrugsstoffer på markedet. Nedenfor beskrives resultater fra "Gadeplans-projektet", som omhandler forekomst og renhed af de almindeligt forekommende narkotikatyper på brugerniveau, og overvågning af nye psykoaktive stoffer i Danmark, "NPS-projektet" (tabletter, pulver og væsker).

Narkotikahandel på gadeplan

Datamaterialet i Gadeplanprojektet består af små beslaglæggelser fra 5 byer i Danmark (København, Aarhus, Odense, Aalborg og Esbjerg), som afleveres til analyse hos de retskemiske afdelinger. Det skal gøres opmærksom på, at Gadeplanprojektet fra 2020 har gennemgået en revidering, og indsamlingen af narkotikabeslag fra politikredsene er foregået ud fra andre kriterier end i tidligere år.

I 2021 er politiets nationale narkotikabeslagstatistik anvendt til beskrivelse af forekomsten af forskellige stoftyper i Danmark. Derudover indsamles og analyseres udvalgte stoftyper fra de fem største byer i landet mhp. en beskrivelse af renhed og tilsætningsstoffer.

I 2021 er hash uden sammenligning det hyppigst beslaglagte illegale euforiserende stof i Danmark (70 pct. af alle beslaglæggelser), mens de centralstimulerende stoffer udgør tilsammen 25% af de samlede beslaglæggelser. Kokain har været det hyppigste forekommende centralstimulerende stof i Danmark i mere end 10 år (15 pct. af alle beslaglæggelser i 2021). Forekomsten af stoftyper varierer mellem landsdelene. Eksempelvis beslaglægges hash hyppigere i København, Nordsjælland og på Bornholm end i de øvrige politikredse, mens amfetamin beslaglægges hyppigere udenfor København og Aarhus.

Fra 2014 er der systematisk indsamlet hash til analyse i forbindelse med gadeplansprojektet. De indsamlede prøver viser, at THC-koncentrationen i hash i Danmark er høj og stabil, med et gennemsnitligt THC-indhold på 30 pct. i 2021. Ligesom for de øvrige stoftyper, observeres en stor variation i THC-koncentrationen med et spænd fra 1 til 52 pct. i 2021. Der observeres regionale forskelle i kvaliteten, da renheden af hash i København er højere end landsgennemsnittet, mens renheden i Aarhus og Odense er lavere end landsgennemsnittet. Ældre undersøgelser af THC-koncentrationen i hash i Danmark viser et betydeligt lavere THC-indhold, hvilket indikerer, at THC-koncentrationen i hash har udviklet sig meget igennem årene.

Renheden af de forskellige stoffer fra Gadeplanprojektets stikprøver ses af nedenstående tabel.

TABEL 4.2. RENHED AF ILLEGALE STOFFER PÅ BRUGERPLAN I ÅRENE (MEDIAN AF AKTIVT STOF)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Heroinklorid	40%	32%	38%	32%	32%	31%	31%	30%	42%	34%	21%
Heroinbase	11%	11%	18%	22%	19%	16%	11%	20%	21%	17%	19%
Amfetamin	5%	5%	5%	14%	7%	11%	12%	16%	15%	14%	12%
Kokain	20%	23%	25%	22%	37%	55%	60%	61%	59%	57%	67%
MDMA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74%	70%
THC -koncentration i hash	-	-	-	28%	28%	27%	25%	31%	28%	28%	30%

Kilde: Lindholst et al., 2022

På landsplan er den gennemsnitlige renhed af kokain i 2021 på 67 pct., hvilket er signifikant højere end i 2020, hvor den var 57 pct. I årene 2016 til 2020 lå renheden af kokain på et konstant højt niveau på 55–61 pct. Inden 2015, var renheden signifikant lavere, hvor den lå på 20–25 pct. Variationsintervallet på renheden i kokain er endvidere meget stort, og var på mellem 14–90 pct. i 2021. Renheden i en del af de analyserede kokainprøver de senere år er på niveau med renheden i den kokain der importeres i kokainblokke fra Sydamerika, og viser at en stor del af den kokain der ender hos slutbrugerne er ufortyndet.

Renheden i amfetamin er steget de seneste år dog med årlige udsving. Renheden var 12% i 2021. Renheden af heroin varieret også gennem årene og ligger i 2021 på hhv. 21 pct. for den hvide heroin og 19 pct. for den brune heroin til rygning.

I alle politikredse findes stoffer af både høj og lav koncentration på markedet samtidigt.

Tilsætnings- og fyldstoffer

Som vist i tabel 4.4. nedenunder, indeholder illegale stoffer, der forhandles på gadeplan, også forskellige "fyldstoffer" eller tilsætningsstoffer. Flere af tilsætningsstofferne er aktive lægemidler, der også kan have en virkning på brugeren ved indtagelse.

TABEL 4.3. FOREKOMST AF TILSÆTNINGSSTOFFER I HEROINBASE, HEROINKLORID, KOKAIN OG AMFETAMIN I 2021 (RESULTAT SOM PROCENT AF DET TOTALE ANTAL PRØVER AF HVER STOFSTYPER).

	Heroinbase (n=37)	Heroinklorid (n=15)	Kokain (n=50)	Amfetamin (n=43)	MDMA (n=41)
Kodein	-	-	2	-	-
Koffein	95	93	2	86	-
Kreatin	-	40	6	42	-
Levamisol	-	-	38	-	-
Paracetamol	95	73	-	-	-
Phenacetin	-	-	6	-	-
Procain	-	-	2	-	-
Dextromethorphan	-	20	-	-	-
Balclofen	-	-	2	-	-
Tramadol	-	-	2	-	-

Kilde: Lindholst et al., 2022

Blandt andet indeholder alle heroinprøver, undersøgt i 2021, også koffein og de fleste heroinprøver indeholdt også paracetamol. Kokain er den stoftype, som iblandes flest tilsætningsstoffer. Hyppigst forekommer tilsætningsstoffet levamisol (i 38 pct. af prøverne), hvilket er et lægemiddel til behandling af parasitiske ormeinfektioner og påvirker immunforsvaret hos mennesker. For første gang i gadeplanprojektet er tramadol i 2021 observeret som et tilsætningsstof til kokain.

5 Nye psykoaktive stoffer

For at følge med i både de nye stoffer på markedet og hvad pulver, væsker og tabletter, der bl.a. sælges som "ecstasy" på det illegale marked, reelt indeholder, samarbejder Sundhedsstyrelsen med Politiet, Toldstyrelsen og de tre retskemiske afdelinger om en løbende overvågning. Toldstyrelsen kom med i denne overvågning fra 2011, især i erkendelse af at mange nye illegale stoffer i dag kommer til landet via lufthavne og via internationale forsendelser. Hver gang politiet eller Toldstyrelsen beslaglægger tabletter med illegalt udseende eller pulver/væske, der formodes at indeholde et nyere illegalt eller nyt euforiserende stof, sendes det til analyse på en retskemisk afdeling.

Den systematiske overvågning af pulver, væsker og tabletter i Danmark ("Overvågning af nye psykoaktive stoffer i Danmark") vurderes at give et godt overblik over hvilke indholdsstoffer, der findes på markedet herhjemme. Overvågningen giver også hurtig information om nye syntetiske stoffer på det illegale marked, der blandt andet gør myndighederne i stand til at indstille og kontrollere stoffer løbende. Dog skal nævnes, at ikke al narkotika, der florerer på det danske stofmarked, undersøges. Retskemisk Afdeling i Aarhus lavede i 2007 en undersøgelse, der skønnede, at kun 5 pct. af de tabletter, der florerer på det danske marked, beslaglægges og dermed gøres til genstand for mulig retskemisk analyse.

Retskemisk Afdeling i Aarhus sammenfatter resultaterne fra de forskellige retskemiske afdelinger i en samlet halvårs- og årsrapport. Hovedresultater fra årsrapporten for 2021 beskrives nedenfor.

Det uforudsigelige stofmarked

Illegale stoffer har ingen indholdsdeklaration, og der ses mange forskellige aktive stoffer gemt i de tabletter og det pulver, der bl.a. sælges som "ecstasy" og "spice" (syntetiske cannabinoide). Pulveret kan være ganske fint eller mere grovkornet/krystallinsk. Farven varierer, men er ofte hvid, grålig eller brun. Tabletterne har normalt forskelligt udseende, men selv tabletter med samme udseende og logo kan have helt forskelligt indhold. Der er ofte forskel på mængden af aktivt stof (stofkoncentration) i tabletter, der ser ens ud.

I 2022 indsendte politi og Toldstyrelsen henholdsvis 198 sager med pulver/væske og 109 sager med tabletter til undersøgelse på de retskemiske afdelinger, med henblik på at fastslå stoftype og koncentration¹.

Om tabletterne i overvågningsprojektet kan sammenfattende siges, at der de seneste år er set en større stigning i andelen af tabletter, der indeholder det aktive stof MDMA (ecstasy). I 2021 er der også set nogle meget stærke tabletter indeholdende op til 254 mg MDMA. Også i pulver der analyseres, ses MDMA i stort omfang. Ud af samtlige 198 sager med pulverprøver i 2021, indeholdt 54 svarende til ca. 25 pct. af disse MDMA, og det synes at MDMA både i tabletter og pulver/krystalform efterhånden er veletableret på det illegale stofmarked i Danmark.

Metamfetamin ses efterhånden kun sjældent i Danmark. Derimod består 7 pct. af pulverprøverne i 2021 af analoger af amfetamin – de såkaldte phenethylaminer. Der er også set en del ketaminprøver og analoge forbindelser til ketamin, såsom 2-HO-PCE og 2-MeO-PCE og 2-Oxo-PCE. Den samlede mængde af prøver indeholdende ketamin og analoger udgør 12 pct. i 2021.

Hvor der i tidligere år er set prøver af syntetiske opioide, bl.a. de såkaldte fentanylanaloger (fx ocfentanil, acryloyl- og furanylfentanyl), blev der i 2020 for første

¹ Fra 2021 opgives antal sager og ikke antal prøver som tidligere. Typisk er antallet af sager 20-30 pct. lavere end antallet af prøver.

gang set en anden og ny type syntetisk opioid, stoffet isotonitazen – både i et af politiets beslag, såvel som stoffet blev påvist i et dødsfald. Isotonitazen er igen set i en enkelt sag som beslag af politiet i 2021. Syntetiske opioider er ofte meget potente, og kan være langt stærkere end f.eks. heroin og morfin. I dansk og europæisk sammenhæng er der derfor stort fokus på disse nye stoffer, da de således udgør en særlig risiko for overdosering og heraf dokumenterede fatale forgiftninger.

Igen i 2021 er der en relativt stor del af prøver med syntetiske cathinoner, som i kemisk struktur (og delvis virkning), er en blanding mellem amfetamin/MDMA og cathinon fra khatplanten. Cathinoner er påvist i 9 pct. af de undersøgte pulversager i 2021 (6 pct. i 2020).

De syntetiske cannabinoider er fundet i 12 pct. Af de undersøgte sager i 2021 (7 pct. i 2020). Det er typisk andre nye analoger end dem man tidligere har observeret, hvilket antyder at der fortsat sker en udvikling i typen af stoffer, der observeres på det illegale stofmarked.

Høj og lav stofkoncentration i de forskellige tabletter i forskellige farver og former

Koncentrationen af de forskellige aktive stoffer i tabletterne varierer voldsomt, hvilket udgør en særlig risiko for forgiftning ved indtagelse. Siden 2001 varierede fx mængden af MDMA i ecstasytabletterne fra mellem 1 til 254 mg. Den højeste dosis på 254 mg er fundet i 2021 i en tablet med "Q Dance" som logo.

Gennemsnittet for alle tabletter, der alene indeholder MDMA, var i 2021 på 135 mg, hvilket er en smule under niveauet for 2020 og 2019 (146 og 139 mg).

Analysen viser desuden, at tabletterne med samme logo og form kan have helt forskellige indholdsstoffer og med forskellige koncentrationer af aktivt stof. Hertil kan tilføjes, at der løbende kommer nye varianter af tabletter på markedet, og at gamle forsvinder. Andelen af nye varianter af tabletterne er ca. 50 pct. i løbet af året. Det giver sig selv, at markedet er uforudsigeligt, og forgiftningsrisikoen er stor.

"Håndgranat"

"Q Dance"

"DHL"

"Fanta"

"Facebook"

"Pink Rabbit"

Nye psykoaktive stoffer undergivet kontrol

Nye euforiserende stoffer bliver løbende undergivet kontrol i Danmark - enten som følge af indstillinger fra FN, EU eller fra Sundhedsstyrelsen. Fra januar 2021 og frem til juni 2022 har en række af de nye stoffer, der er dukket op på markedet således undergået risikovurderinger og er herefter reguleret. Danmark indførte pr. 1. juli 2012 gruppevis forbud af illegale stoffer. Dette betyder, at en del af de nye stoffer, der

kommer til landet, er undergivet kontrol, inden de kommer på markedet. På denne måde er lovgivningen i højere grad end tidligere på forkant med potentielle misbrugsstoffer, der dukker op og kommer til landet.

Følgende enkeltstoffer (syntetiske opioider, benzimidazoler) blev omfattet af bekendtgørelsen til ikrafttræden 14.3.2021.

- Isotonitazen
- Protonitazen
- Metonitazen
- Metodesnitazen
- Etodesnitazen
- Fluonitazen
- Brorphin

Følgende enkeltstoffer (syntetiske cannabinoider) blev som følge af risikovurdering i EMCDDA omfattet af bekendtgørelsen til ikrafttræden 4.4.2021.

- MDMB-4en-PINACA
- 4F-MDMB-BICA

Efter indførelse af generisk lovgivning i 2012 er følgende nye enkeltstoffer omfattet af lovgivningen set i Danmark i 2021:

- 3-MMC (cathinon)
- 3-Methylmethamphetamine (phenethylamin)
- 5-MeO-MiPT (tryptamin)
- 4-HO-EPT (tryptamin)
- MDPHP (cathinon)
- 4-Cl-alpha-PVP (cathinon)

Følgende enkeltstoffer (LSD-analoger) blev efter indstilling fra Sundhedsstyrelsen omfattet af bekendtgørelsen til ikrafttræden 1.1.2022.

- ALD-52
- 1B-LSD
- 1-cP-AL-LAD
- 1-cP-LSD
- ETH-LAD
- 1v-LSD.

Efter FN-beslutning er følgende stof (syntetisk cannabinoider) omfattet af bekendtgørelsen til ikrafttræden 1.1.2022, liste B.

- CUMYL-PEGALONE

Følgende enkeltstoffer (syntetiske cannabinoider) blev efter Indstilling fra Sundhedsstyrelsen omfattet af bekendtgørelsen til ikrafttræden 8.4.2022, liste B:

- ADB-BUTINACA
- EDMB-PINACA
- EG-018
- 5F-BZO-POXIZID
- 5F-EMB-PINACA
- MDMB-CHMCZCA

Sundhedsstyrelsen har desuden vurderet stoffet tramadol, som er et såkaldt syntetisk opioid, og som i stigende omfang anvendes som rusmiddel. Da dette stof imidlertid

også indgår i nogle smertestillende lægemidler, har Sundhedsstyrelsen hørt relevante brancher, organisationer og myndigheder, inden styrelsen har indstillet til Sundhedsministeriet, at tramadol optages på bekendtgørelsen, liste B om euforiserende stoffer, fordi stoffet vurderes at indebære sundhedsmæssige risici, herunder risiko for afhængighed, skader og dødsfald. Stoffet blev omfattet af bekendtgørelsen til ikrafttræden 8.4.2022

Nye psykoaktive stoffer i Europa

Den danske overvågning af nye psykoaktive stoffer, er en del af et større Early-Warning-System om overvågning og indberetning af nye psykoaktive stoffer i hele EU, som på europæisk plan koordineres af det europæiske narkotikaovervågningscenter, EMCDDA samt EUROPOL. Der er tale om et intenst overvågnings- og informationsudvekslingssystem af nye potentielle misbrugsstoffer, der ofte viser sig at ligne allerede kendte og regulerede stoffer mht. virkning og skaderisici. Stofferne handles og distribueres mellem landene typisk via internettet og heraf internationale postforsendelser.

På europæisk plan foretager EMCDDA risikovurderinger af nogle af stofferne, der kan ende op i beslutning om forbud i medlemsstaterne, men medlemslandene har også mulighed for at foretage risikovurderinger nationalt, som kan betyde at stofferne indstilles forbudte og hermed reguleres. Som beskrevet i afsnittet ovenfor bliver nye stoffer således løbende tilføjet bekendtgørelsen om forbudte euforiserende stoffer, enten via FN, fra europæiske påbud eller ud fra indstillinger med baggrund i en risikovurdering foretaget af Sundhedsstyrelsen.

Frem til 2014 var det tale om en markant stigning i antal indberetninger af disse nye stoffer fra medlemslandene i EU. Herefter er det årlige antal faldet. I alt blev 52 nye psykoaktive stoffer med misbrugspotentiale indberettet fra medlemslandene i 2021, hvilket er lidt flere end i 2020 (46) og det samme antal som i 2019 (53). Ved udgangen af 2021, er i alt 884 nye psykoaktive stoffer under overvågning i medlemslandene. Til sammenligning var der 350 nye stoffer under overvågning i Europa i 2013.

Der henvises til EMCDDA's hjemmeside mht. udviklingen i type og antal af nye psykoaktive stoffer på europæisk plan. www.emcdda.europa.eu

Referenceliste

Aarhus Universitet (2018). Illegale stoffer i Danmark. Årsrapport 2017.

Lov om euforiserende stoffer (2011). BEK nr. 557 af 31. maj 2011. Bekendtgørelse om euforiserende stoffer. <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=137169>.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, L., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Lindal, L., Kastorp, G., Nielsen, B. (2011). Narkotika på Gadeplan 2010. Rapport til Sundhedsstyrelsen, maj 2011.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, L., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Nielsen, B. Lindholst, et al. (2012). Narkotika på Gadeplan 2011. Rapport til Sundhedsstyrelsen, maj 2012.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, L., Rollmann, D., Worm-Leonhard, M., Nielsen, B. (2013). Narkotika på Gadeplan 2012. Rapport til Sundhedsstyrelsen, maj 2013.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2015). Narkotika på Gadeplan 2014. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2016). Narkotika på Gadeplan 2015. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2017). Narkotika på Gadeplan 2016. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2018). Narkotika på Gadeplan 2017. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2019). Narkotika på Gadeplan 2018. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2020). Narkotika på Gadeplan 2019. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2021). Narkotika på Gadeplan 2020. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Lindholst, C., Johannsen, M., Breum Müller, I., Reitzel, et al. (2022). Narkotika på Gadeplan 2021. Rapport til Sundhedsstyrelsen.

Rigspolitiet (2021).

Sundhedsstyrelsen (2018), Illegale stoffer i Danmark - Overvågning af nye psykoaktive stoffer i Danmark, Årsrapport 2018

Tabeloversigt

Tabel 1.1. Anmeldelser med sigtelser og antal sigtede personer

Tabel 3.1. Narkotikabeslaglæggelser i pågældende år

Tabel 4.1. Fordeling imellem heroinbase og heroinklorid i pågældende år

Tabel 4.2. Renhed af illegale stoffer på brugerplan i årene (median af aktivt stof)

Tabel 4.3. Forekomst af tilsætningsstoffer i heroinbase, heroinklorid, kokain, MDMA og amfetamin (Resultat som procent af det totale antal prøver af hver stoftype)

Figuroversigt

Figur 1.1. Anmeldelser med sigtelser og antal sigtede personer

Figur 2.1. Antal sigtelser for overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 1

Figur 3.1. Narkotikabeslaglæggelser i pågældende år

Supplerende tabeller

TABEL 1.1. ANMELDELSER MED SIGTELSE OG ANTAL SIGTEDE PERSONER

	2013	2014	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Anmeldelser med sigtelse	24.058	25.562	21.361	20.539	24.394	21.361	20.539	24.394	29.228	29.603	30.460	26.891
Sigtede personer	17.865	19.522	16.160	14.823	16.287	16.160	14.823	16.287	18.536	19.852	18.549	16.399

Kilde: Rigspolitiet, 2022

TABEL 3.1. NARKOTIKABESLAGLÆGGELSER I PÅGÆLDENDE ÅR

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Heroin , kg	40,6	13,7	13,0	28,9	15,1	15,9	37,6	45,9	7,85	14,14
antal beslag	430	497	447	571	568	561	427	505	506	402
Kokain , kg	42,1	680,9	90,0	547,6	118,8	150,7	56,2	190,1	374,7	397,14
antal beslag	2.056	2.346	2.346	3.470	4.115	4.786	5.149	5.477	3.841	4.287
Amfetamin , kg	301,5	287,8	292,0	189,8	345,3	314,4	378,4	214,4	539,6	160,04
antal beslag	1.793	2.232	1.787	1.720	2.205	2.008	2.068	2.207	2.293	2.103
Ecstasy , stk.	72.654	7.046	54.690	70.244	13.810	2.731,47	18.300	35.568	33.986	6.343
antal beslag	523	592	688	329	346	6308	209	361	344	212
LSD , doser	194	1.238	1.667	1.720	1.775	4.336	1.552	2.234	6.115	7.229
antal beslag	18	98	71	104	144	163	108	131	261	193
Hash , kg	1.334	3.292	2.211	3.619	3.817	6.637	8.956	2.399	5.469,7	3.034,5
antal beslag	9.239	11.440	9.988	14.680	15.364	16.678	18.715	19.312	17.464	16.950

Kilde: Rigspolitiet, 2022

TABEL 4.1. FORDELING IMELLEM HEROINBASE OG HEROINKLORID I PÅGÆLDENDE ÅR

	2010 (n=195)	2011 (n=43)	2012 (n=31)	2013 (n=21)	2014 (n=23)	2015 (n=25)	2016 (n=21)	2017 (n=13)	2018 (n=12)	2019 (n=15)	2020 (n=42)
Heroinbase	64%	58%	42%	62%	65%	52%	38%	62%	67%	47%	62%
Heroinchlorid	36%	42%	58%	38%	35%	48%	62%	38%	33%	53%	38%

Kilde: Lindholst et al. 2022

